ANUNȚURI

• În această perioadă s-a împlinit un an de la trecerea la cele veșnice a surorilor **Susana** (mama Susanei Marinescu) și **Ana** (mama profesoarei Voica), amândouă din obștea noastră. Dumnezeu să le odihnească!

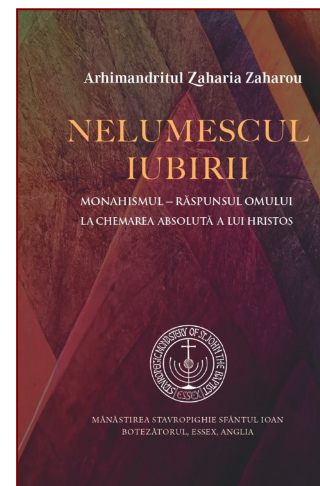
ȘTIRI

• Sinodul Bisericii Ortodoxe Române a decis miercurea trecută **canonizarea Cuviosului Macarie Protopsaltul** cu titulatura „Sfântul Cuvios Macarie Protopsaltul", având ziua de cinstire pe 31 august. Hotărârea vine în contextului „Anului comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești (psalți)" în Patriarhia Română. (sursa*: basilica.ro*)

• Vineri, 27 octombrie, s-a desfășurat la Palatul Patriarhiei etapa finală a Festivalului-Concurs Național de Muzică Bisericească „Lăudați pe Domnul!", ediția a 15-a. **Corul bărbătesc al Seminarului Teologic Ortodox din Arad** a reprezentat cu cinste Mitropolia Banatului și Arhiepiscopia Aradului. Comisia de jurizare a apreciat pregătirea și prestația seminariștilor arădeni, oferindu-le **Mențiune** la finalul jurizării. Corul s-a clasat astfel pe locul 5 din cele 6 formații prezente la București. (sursa*: arhiepiscopiaaradului.ro*)

• **Concursul *Culorile Ortodoxiei*** și-a anunțat miercuri câștigătorii (*foto - Marele premiu*). Ediția din acest an a fost dedicată Greciei. Peste 400 de fotografi din 20 de țări au participat la ediția din acest an. Ei au înscris peste 4.600 de fotografii în competiție. Fotografiile din concurs vor fi publicate, la finele anului, într-un album publicate de Editura Bisericii Ortodoxe a Poloniei. (sursa*: basilica.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Arhim. Zaharia Zaharou
NELUMESCUL IUBIRII - Monahismul, răspunsul omului la chemarea absolută a lui Hristos

Ochii îngerilor sunt mereu ațintiți la Chipul Făcătorului lor, iar atunci când monahul este trezvitor, ochii lui trupești izvorăsc lacrimi, în vreme ce ochii lui duhovnicești sunt îndreptați către Domnul, singurul de la Care așteaptă ajutor. Prin trezvie, inima monahului devine toată ochi și urechi, gata să prindă și să înțeleagă sfânta Lui voie. Asemenea îngerilor, și el împlinește grabnic ascultarea rânduită lui de către Dumnezeu, aducându-I neîncetat slavă.

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor!

MaxiMina
Foaie ortodoxă pentru suflet
Numărul 35 (CXLVIII) 5 noiembrie 2023

Sfinții săptămânii

D 5 - DUMINICA A 22-A DUPĂ RUSALII (Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr); Sf. Mc. Galaction și Epistimia; Sf. Apostoli din cei 70: Ermeu, Lin, Gaie, Filolog și Patrova

L 6 - Sf. Sf. Mc. Pavel al Constantinopolului; Soborul Tuturor Sfinților din Irlanda

M 7 - Sf. Mc. Ieron și alți 32 de mucenici; Sf. Cuv. Lazăr din Muntele Galisiu; Sf. Ier. Wilibrord-Clement, luminătorul Olandei

Mi 8 - Soborul Sf. Arh. Mihail și Gavriil, Rafail, Uriil, Selatiil, Gudiil și Varahiil; Adunarea celor 9 cete: Serafimi, Heruvimi, Scaune, Domnii, Stăpânii, Începătorii, Puteri, Arhangheli și Îngeri - ULEI

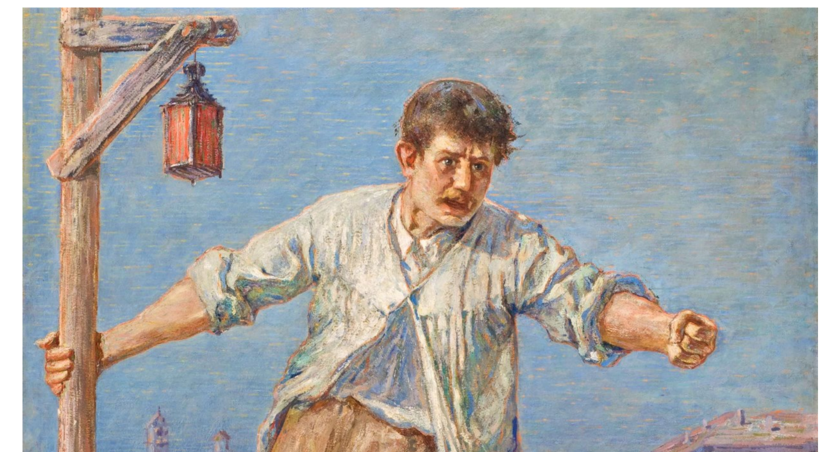
J 9 - Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Ier. Nectarie de Eghina; Sf. Cuv. Simeon Metafrast; Sf. Cuv. Ioan Colov de la Pateric

V 10 - Sf. Ap. Olimp, Rodion, Sosipatru, Terție, Erast și Cvart; Sf. Cuv. Arsenie Capadocianul

S 11 - Sf. Mare Mc. Mina - HRAM; Sf. Mc. Victor și Vichentie; Sf. Cuv. Teodor Studitul

Ep. Irineu al Bisericii Ruse din Europa Occidentală

CRITICA la modă

„Este mult mai ușor să privești lucrurile simplist și să crezi că vezi imediat ceva ascuns și rău în orice situație, decât să ai răbdare și să faci rugăciune, lăsând pe Dumnezeu să vădească ceea ce este cu adevărat bun și de folos.

Oamenii au ținut dintotdeauna să-și spună părerile despre mersul lucrurilor în societate, dându-le propria interpretare și împărtășind celor din jur opiniile personale cu privire la acestea. Însă în vremea noastră, înclinația spre nesfârșite comentarii, analize, critici și judecăți, a ajuns la un nivel neatins în alte epoci istorice. Iar acestea sunt ajutate de tehnologie, social media și altele asemenea, care **dau posibilitatea oamenilor să vorbească non-stop despre orice.**

Desigur că posibilitatea de a ne spune opiniile a adus și multe lucruri de folos. Nu putem pune acest drept sub semnul negativului total. Însă doresc să atrag atenția asupra faptului că atunci când ni se oferă noi și noi posibilități de a ne exprima, trebuie să fim cu grijă. Aceasta pentru că nu tot ce stă înlăuntrul nostru este bun și de folos să fie scos la iveală în public. De multe ori, exprimarea dorințelor noastre aduce mai mult pagubă celor din jur și societății în general.

De curând am citit jurnalul primului mitropolit al Bisericii Ruse din diaspora, Anastasie Gribanovsky (adormit în 1965) și m-a frapat felul în care observă acest ierarh mereu sporita posibilitate de a ne exprima părerile.

El spune că **gusturile pervertite ale societății moderne consideră sclipitoare doar mintea care pe laturile sale ascuțite poartă otrava scepticismului și criticii acerbe**. Contemporanilor noștri li se pare plictisitoare sau demnă de dispreț orice minte care vede lucrurile cu demnitate și încredere, inclusiv cele care au contribuit la dezvoltarea culturii și spiritului de-a lungul timpului.

Să ne gândim la vocile pe care le auzim zi de zi pe internet, la știri, în ziare. Nu sunt ele, oare, la fel de pline de veninul criticii fără sfârșit și al scepticismului? Trăim într-o vreme în care poți deveni popular doar dacă te împotrivești cu orice preț față de orice lucru. Sigur că trebuie să spunem când este vorba de o nedreptate publică, de suferințe aduse semenilor. Dar azi nu mai contează dacă este criticat ceva nedrept sau corect, ci vocea care critică. Și de aici, lăsându-se deoparte orice fărâmă de înțelepciune, oamenii ajung să se împotrivească în orice împrejurare. Iar apoi, critica atotprezentă este adusă și lucrurilor bune, drepte, adevărate, sfinte.

Impulsul firesc de a critica nedreptatea se pervertește azi în cel de a vedea și a căuta rău în orice situație. Fiecare faptă este disecată, analizată, suspectată, criticată în public, din oficiu, fără prea multă cercetare. Ce să mai vorbim de necesitatea de a căuta voia lui Dumnezeu în spatele oricărui lucru, care este aproape inexistentă...

Mințile care văd binele, sfințenia, frumusețea din oameni și din fapte nu atrag atenția publicului și imaginației sale. Să fim cu luare-aminte să nu ne lăsăm captivați de felul murdar în care este văzut omul de semenii săi.

Este mult mai ușor să privești lucrurile simplist și să crezi că vezi imediat ceva ascuns și rău în orice situație, decât să ai răbdare și să faci rugăciune, lăsând pe Dumnezeu să vădească ceea ce este cu adevărat bun și de folos. A vedea adevărul, indiferent că este vorba de ceva bun sau rău, necesită **o minte limpede duhovnicește**, o minte care vede dincolo de suprafață, o minte care vede cu ochii lui Dumnezeu. Iar aceasta se dobândește cu multă osteneală.

Ceea ce face diferența între o icoană de calitate și una mediocră este atenția iconarului la fiecare linie, la fiecare unghi, la fiecare nuanță, exercițiul său îndelungat, efortul, disciplina și atenția, care îi permit să redea în felul cel mai simplu și, totuși, cel mai minunat, chipul unui sfânt.

La fel trebuie să fie și în ce privește cuvintele pe care le rostim. Să iasă din gură doar după ce am depus mult efort și atenție în felul în care le exprimăm. Iar aceasta înseamnă **lupta cu impulsul de a da replica imediat, disciplina pe care ne-o impunem de a nu da drumul oricărui gând oricum**, ci silința de a îmbrăca orice gând în rugăciune, ca astfel să fie curățit de orice rău.

Doar astfel vom putea înțelege adevărurile simple din lucruri și fapte, care sunt adevărurile dumnezeiești, iar cu această înțelegere, cuvântul nostru va dobândi și putere atunci când va fi rostit.

Versuri

Pasăre albă

Nichifor Crainic

Pasăre tainică, pasăre albă,
Fulger prin noapte-abia licărit
Dinspre apus spre răsărit,
Pasăre tainică, pasăre albă.

Greu e pământul de plânsete ud.
Țipătul groazei tale l-aud,
Spintecă noaptea ca un cuțit
Dinspre apus spre răsărit.

Pasăre tainică, pasăre albă,
Ce lași pe țărmul din asfințit?
Cuib părăsit - trup putrezit..
Pasăre tainică, pasăre albă.

Moartea-i ca noaptea: hău întunecat
Între două lumi despicat;
Moartea-i ca noaptea: umbră și vis.
Dincolo unduie cerul deschis.

Pasăre tainică, pasăre albă,
Dincolo râd fericite grădini
Insule-n haosul sfintei lumini,
Pasăre tainică, pasăre albă.

Din literatura lumii, care creatori de frumos îți sunt mai dragi? Dar din literatura noastră românească?

Mărturisesc că Milton îmi place mai mult decât Dante. E mai puțin livresc, mai colorat și mai poetic. **Dostoievski e cel mai mare romancier al lumii**. Numai din romanele lui s-a născut o mare filosofie. Rainer Maria Rilke și Otokar Březina – cehul, sunt cei mai mari poeți contemporani, ca și Lucian Blaga, adânc înrudit cu ei. Poetul poporului nostru, însă, este și trebuie să fie George Coșbuc. Numai Coșbuc este expresia lui integrală.

Ai vizitat câteva țări ale Europei. Ce țară sau ce oraș ți-a lăsat amintirile cele mai frumoase?

Cea mai frumoasă țară din Europa văzută de mine este Italia, unde natura se întrece cu geniul omenesc în frumusețe. De la Renaștere încoace, nimeni nu a înfrumusețat-o ca Mussolini, cât timp a mers pe linia geniului constructiv. România noastră are aceeași șansă ca Italia, dacă vom ști să ținem legătura cu trecutul și s-o împodobim în spiritul geniului poporului nostru pe care nu trebuie să-l căutăm peste hotare.

În cei 23 de ani cât a apărut, în Gândirea au strălucit mai toate condeiele de valoare ale scrisului românesc dintre cele două războaie. Spune-mi câteva cuvinte despre atmosfera de la Gândirea, despre cei mai dragi gândiriști.

Mă gândesc cu pietate la întemeietorii ei: Cezar Petrescu, Adrian Maniu, Gib Mihăescu și Lulu Blaga. Cu Cezar nu m-am potrivit sufletește și n-am știut ce vrea; Adrian a fost un zig-zag pe constanța mea; Gib – o afecțiune absolută; Lulu – prietenul cu care ne-am spovedit total unul altuia. Grupul amplu al gândirismului nu s-a constituit prin deliberare prealabilă ca *Viața Românească* a lui Stere bunăoară, ci prin afinitate românească, spirit de generație și aderență la idee ca *Sămănătorul*. A fost grupul literar cel mai compact. Toți marii gândiriști care s-au afirmat aici ca Ion Pillat, Vasile Voiculescu, Victor Papilian, Victor Ion Popa și-ntreaga pleiadă, au privit *Gândirea* ca opera lor personală a fiecăruia.

Dar dintre profesorii pe care i-ai audiat la facultate. Care ți-a lăsat o impresie mai profundă și de ce? Prin erudiție, prin talent sau omenie?

Nichifor Crainic (stânga) la împlinirea a 80 de ani (1969), împreună cu fiica Ioana și Radu Gyr (jos)

Asupra anilor mei de formare, recunosc **influența covârșitoare a lui Nicolae Iorga**.

Pe Nicolae Iorga, această gigantică întrupare a geniului românesc, ai avut fericirea să-l cunoști îndeaproape. O amintire cu el?

Ca orice om de geniu, era capricios pe un fond foarte generos însă. După Primul Război Mondial urmau să fie judecați scriitorii și ziariștii care au scris în ziarele comandamentului german din teritoriul ocupat sau au pactizat cu ocupanții. Astfel erau Gala Galaction și D.D. Pătrășcanu. Situația lui Tudor Arghezi era mult mai grea, căci fusese redactor șef la ziarul comandamentului german. L-am rugat pe Nicolae Iorga să scoată din proces pe Gala Galaction și pe D.D. Pătrășcanu. Deși nu putea suporta proza lui Galaction, i-a salvat pe amândoi. Arghezi și Ioan Slavici împreună cu alți trei ziariști au fost condamnați la câte cinci ani de închisoare. După un an și jumătate, pedeapsa părându-mi-se enormă, l-am rugat din nou pe Iorga în favoarea celor pedepsiți. El a intervenit la Palat și au fost grațiați. **Cu toate că era cel mai intransigent om pe chestiunea națională, mila de om îl covârșea**.

Dar în domeniul gastronomic, în care n-ai fost niciodată un consumator de frunte, ce preferințe ai? Nu te teme, nefiind reporter american, nu te voi întreba de numărul pantofilor sau de marca pastei de dinți pe care o folosești.

Timp de 15 ani cât am fost nevoit să rabd de foame, n-am dorit nimic altceva decât mămăligă cu brânză așa cum o pregătea mama mea acasă.

Și o ultimă întrebare, Tucule. Deși ca arme n-ai mânuit decât condeiul și chiar lipsa condeiului, te pot întreba ca pe un oștean, care e cea mai grea înfrângere pe care ai suferit-o? Dar cea mai frumoasă victorie pe care ai cucerit-o?

Toate victoriile mele, multe și mari, mi le-a adus scrisul meu în slujba țării mele. Toate înfrângerile mele, multe și mari, mi le-a adus scrisul meu permanent în slujba țării mele. În consecință, sunt singurul scriitor consacrat în trecut, interzis de 25 de ani în țara mea și a strămoșilor mei. Poate fiindcă marile enciclopedii ale lumii, îmi atribuie o influență considerabilă asupra scrisului românesc.

Îți mulțumesc, Tucule, pentru răbdarea cu care ai răspuns unui reporter improvizat ca mine. Îți mulțumesc desigur și-n numele celor care-ți vor auzi vocea caldă și viguroasă, imprimată în această zi însorită de iunie a anului 1968.

Interviul săptămânii

LA O VORBĂ între tată și fiică

Interviu peste timp cu Nichifor Crainic

*În cele de mai jos reproducem un interviu luat marelui nostru poet Nichifor Crainic (care a trecut la Domnul în 1972) de către fiica sa, Ioana, în anul 1968. Cum însăși mărturisește, gândul bun i-a venit Ioanei și pentru bucuria **„celor ca-re vor veni după noi”** de a-l cunoaște mai bine pe poetul închisorilor. Și iată că azi avem acest prilej de bucurie, noi, cei de după ei...*

*Tucule (*așa îi spunea Ioana tatălui său – n.n.*), îngăduie-mi câteva întrebări, un mic interviu, spre bucuria celor care te iubesc, dar nu te cunosc, cât și a celor care vor veni după noi. Te vor iubi, dar nu ne vor mai putea întreba, nici pe tine, nici pe mine.*

Dintre înțelepții și cugetătorii lumii, pe care-i prețuiești mai mult și care e filosofia pe care o socotești mai valoroasă sau mai frumos expusă?

În prețuirea filosofilor, eu am un criteriu unic de judecată, Evanghelia lui Iisus Hristos. Cine se potrivește cu ea, e gânditor universal, cine nu, e gânditor personal. Filosofia lui **Platon** e cea mai aproape de esența Evangheliei. Pentru mine, Platon e mintea cea mai înaltă pe care a dat-o omenirea. Afară de asta, Platon e un mare artist care, cugetând înalt, s-a exprimat ca un mare poet. Dacă mă întrebi de gânditorii care s-au exprimat frumos, cum zici tu, m-a entuziasmat de student: pozitivistul francez Jean Marie Guyau prin stilul său poetic; Henri Bergson care în fond e un neoplatonic, [m-a entuziasmat] prin rafinamentul său stilistic; Schopenhauer care își exprimă pesimismul, în care nici el nu credea, în fraze de muzicalitate voluptoasă, și Nietzsche care îmbracă în hlamida poeziei ideile lui Darwin. Lucian Blaga merge pe aceeași linie. Filosofia lui e în primul rând poezie care nu depășește granița frumosului pentru a schița un sistem moral.

Tu iubești atât de mult muzica, dar ai preferințe puternice, cât și antipatii față de anumite forme ale muzicii. Vorbește-mi despre unele și despre altele.

Da. Am preferințe foarte clare în muzică. **Îmi place glasul omenesc, fiindcă din el s-a născut muzica**, dar nu-mi plac zbieretele și acrobățiile de la operă. Opera e o formă artificială și desuetă afară de cazul când e *Parsifal*, *Maeștrii cântăreți* sau *Boris Godunov*. Pentru gustul meu, suprema formă a muzicii e **simfonia**. E chiar singura formă de artă care **poate crea imaginea universului**. În notele arhitectonizate ale simfoniei e metafora întregului cer înstelat. De aceea, o simfonie de Beethoven e mai profundă, intuitiv vorbind, decât un sistem filosofic. Dacă universul nu poate fi cuprins în cugetare, a putut fi în muzica lui Bach și Beethoven, în poezia lui Dante și Milton. Eu găsesc că glasurile omenești fuzionează cu instrumentele mult mai bine și mai solemn decât în operă, în oratorii: în Bach, în Haydn, în Beethoven sau, dintre moderni, în Honneger și Britten, cei din urmă prevalând ritmul asupra melodiei. În încercările românești, muzică simfonică autentică sunt rapsodiile lui Enescu și creațiile lui Paul Constantinescu.

Ca bun cunoscător și atât de priceput iubitor și critic al artelor plastic, spune-mi ce pictori și ce sculptori au cucerit admirația ta, la nivelul cel mai înalt bineînțeles?

Sunt convins că Rembrandt rămâne ultima perfecțiune a pensulei, mai ales în autoportretele care figurează în Galeria Liechtenstein din Viena. În ansamblul muzeal al Europei, El Greco e unic prin sinteza pe care a creat-o între bizantin și occidental. Crescuți în iconografia lui Panselinos, de la care a plecat și el, noi cred că-l înțelegem mai bine decât alții. Sunt convins apoi că pictorii noștri religioși, munteni și moldoveni, din veacurile al XV-lea și al XVI-lea, nu sunt cu nimic mai prejos decât cei italieni. **Ai noștri sunt chiar superiori prin mirul metafizic al spiritului picturii lor.** Iar dacă e vorba de o influență, ea nu se poate admite decât de la Orient asupra Occidentului prin Gioto și El Greco. Judecând și după cei vechi, și după Grigorescu, Luchian și Petrașcu, sunt convins că-n geniul pictural ne măsurăm cu cel mai înalt nivel european. Geniul românesc în istorie se afirmă odată cu pictura.

Preoți arădeni mărturisitori

Preotul CORNEL CACEU, neobosit mărturisitor

S-a născut la 20 februarie 1911 în localitatea hunedoreană Săcămaș. După școala primară din Ilia, tânărul Caceu a urmat Liceul Teoretic „Decebal” din Deva, apoi Academia Teologică din Arad (1933-1937). La 9 februarie 1940 a primit darul preoției din mâinile Episcopului Andrei Magieru al Aradului, pe seama Parohiei Dumbrava, județul Arad. Însă, recomandat de către profesorii săi de la Teologie ca un bun teolog și slujitor de viitor al Bisericii, chiriarhul arădean l-a detașat pe tânăr pe postul de **preot și duhovnic al spitalelor din Arad.**

În dorința „de a pune în mâna fiecărui bolnav o carte, cu care să-și petreacă timpul convalescenței”, preotul Caceu a inițiat înființarea unei biblioteci pentru Parohia „Spitale”-Arad, prin centrul eparhial cerând sprijinul Editurii Cartea Românească, respectiv Ministerului Culturii Naționale.

La 14 octombrie 1938, era arestat de Siguranță pentru apartenență la Mișcarea legionară. În anii studenției, Cornel Caceu își manifestase simpatia legionară, dar după interzicerea partidelor politice înțelesese că trebuie să se încadreze în noua ordine de stat. Nevinovăția i-a fost dovedită prin Sentința nr. 659 din 23 noiembrie 1939 a Tribunalului Militar Timișoara. Totuși, această „pată” la cazierul politic avea să-i creeze mari neajunsuri.

Este arestat în perioada 1942-1943 și apoi, de comuniști, între 1948-1949. La eliberare, el a revenit la postul său de preot la Parohia „Spitale”, acum însă activitatea pastoral-misionară fiindu-i mult restricționată în spațiul public. Este cel care intermediază unele ajutoare financiare acordate de către Episcopul Andrei familiilor unor preoți închiși, între care Alexandru Micu din Dobra, județul Hunedoara.

Într-o scrisoare din august 1956 către preotul Ioan Matei din Târgu Ocna, printre altele, scria: „Una din pasiunile tinereții mele, patima cărților bune și rare, mi-a rămas nevindecată, împreună cu prieteniile oamenilor cu suflet de omenie și de caracter. Dar pe zi ce trece, atât oamenii, cât și cărțile sunt tot mai rare”.

În urmărirea Securității este considerat unul dintre slujitorii indezirabili pentru regim, făcând parte din grupul „condus” de preotul Ilarion V. Felea. Din aceste motive, în noaptea de 12 spre 13 februarie 1958 este arestat, apoi anchetat în condiții dramatice în beciurile Ministerului Afacerilor Interne de la București. Toată activitatea sa duhovnicească și misionară din Arad capătă o turnură ideologică, de factură legionară, într-un scenariu bizar al Securității. Prin Sentința nr. 347 din 14 martie 1959 a Tribunalului Militar Cluj a fost condamnat la 25 ani muncă silnică, pentru infracțiunea de „uneltire contra ordinii sociale”. A trecut prin penitenciarul **Aiud** (iunie 1959), apoi prin lagărul de la **Ostrov** (octombrie 1963).

Condamnat pe nedrept la ani grei de închisoare, pentru activitatea pastoral-misionară intensă, interpretată de Securitate în cheie ideologică, Cornel Caceu avea să-și mărturisească credința în temniță tot așa cum făcuse în libertate. În 1962, un deținut din penitenciarul Aiud arăta într-o declarație cum preotul Caceu „ținea prelegeri despre dragostea creștină pe care o sădea celor veniți proaspăt în pușcărie. A scris o carte, «Însemnările unui păstor», netipărită și completată în penitenciar”. Un an mai târziu, tot un deținut se exprima în termeni categorici despre activitatea părintelui Caceu în fabrica penitenciarului Aiud, „unde lucrează cu tot elanul, depune efort fizic, nu dă înapoi. În munca cultural-educativă are rezerve. Ia parte la discuții, reprobă legionarismul. [...] **Apără Biserica cu tot sufletul**. Se închină în pat într-un mod discret, urăște pe cei care vorbesc și critică misticismul. Este un idealist convins”.

Un coleg de temniță mărturisește: „El mi-a spus că nu poate fi niciodată un prieten al comuniștilor, fiindcă **doctrina creștină nu se poate împăca cu comunismul ateu**, plus că i-a distrus familia, băgându-i în pușcărie și pe copilul cel mic.”

Intransigența de care a dat dovadă în timpul reeducării de la Aiud, apoi în libertate, când refuza să devină informator, a constituit motivul pentru care Securitatea l-a șicanat permanent, prin anchete și o urmărire informativă intensă, concretizată prin percheziții domiciliare, filaj, interceptarea corespondenței, avertizări repetate și mutarea de la o parohie la alta, numai în mediul rural.

La 1 august 1964 a fost eliberat. A fost reabilitat și numit la 1 mai 1965 la Parohia Șiclău, județul Arad, iar la 1 iunie 1967, transferat la Bata (în acea vreme, în Arhiepiscopia Timișoarei). La 1 ianuarie 1968 a revenit în eparhia Aradului, ca preot la Conop. În 1976 este mutat la parohia Ghioroc, unde va rămâne până la trecerea la cele veșnice, din 17 decembrie 1981.

PE DRUMUL ISTORIEI (1)

Primele două secole creştine

Imperiul roman la anul 200.
Partea haşurată reprezintă răspândirea creştinilor

- **anul 33** Cincizecimea – naşterea Bisericii. Perioada anilor 33-100 este cunoscută drept „perioada apostolică", în care religia creştină a fost propovăduită de Sf. Apostoli în toate părţile Imperiului roman şi dincolo de acesta.

- **45-57** călătoriile misionare ale Sf. Ap. Pavel.

- **45-80** sunt scrise Evangheliile de la Matei, Marcu şi Luca, precum şi majoritatea epistolelor Noului Testament.

- **49** primul sinod (Ierusalim) despre care se vorbeşte în Fapte cap.15. Duminica înlocuieşte treptat sabatul iudaic.

- **60-180** apar primele secte (gnosticii) în sânul Bisericii.

- **64-67** încep persecuţiile creştinilor sub împăratul roman Nero, Sf. Ap. Petru şi Pavel fiind muceniciţi.

- **70** distrugerea Ierusalimului de către romani (proorocită de Mântuitorul în Matei 24).

- **95** Sf. Ioan scrie Apocalipsa în Patmos (apoi şi Sf. Evanghelie).

- **96-98** persecuţii sub Domiţian.

- **100** Imperiul roman număr aprox. 60 milioane de locuitori din care 10.000 erau creştini.

- **110** Sf. Ignatie este mucenicit la Roma.

- **135** Crăciunul este instituit ca zi sfântă de către creştinii din Roma.

- **136** Împăratul Adrian sfărâmă rezistenţa evreilor, le interzice definitiv intrarea în Ierusalim. Ei se răspândesc în Europa.

- **140** Hermas scrie că „Fiul lui Dumnezeu ... a fost propovăduit până la capătul lumii".

- **150** Sf. Iustin descrie Sf. Liturghie, care are drept centru Sf. Împărtăşanie şi apare *Păstorul lui Hermas*.

- **155** Martiriul Sfântului Policarp al Smirnei.

- **170** Canonul Muratorian, cea mai veche listă canonică cunoscută a cărţilor Noului Testament: include cele 4 Evanghelii, Faptele Apostolilor, treisprezece Epistole.

- **180** Sfântul Irineu de Lyon scrie *Împotriva ereziilor*.

- **190** se înfiinţează Şcoala Catehetică din Alexandria (una din cele două mari centre de teologie şi exegeză biblică din primele secole ale creştinismului, alături de Şcoala din Antiohia). Reputaţia Şcolii catehetice a crescut sub conducerea unor profesori erudiţi precum Panteneus, Clement, Origen, Heraclas şi Didim cel Orb.

Deşi cu multe lupte interne, Imperiul roman se găseşte în plină expansiune teritorială la sfârşitul celui de-al doilea secol creştin, ocupând cea mai mare parte a Europei, Asia Mică şi nordul Africii (*a se vedea harta de deasupra*). Reţeaua de drumuri din cuprinsul său uşurează propovăduirea Evangheliei, astfel că la anul 200, Orientul Apropiat şi Asia Mică, Grecia şi părţi din Africa şi Italia aveau deja comunităţi importante de creştini.

La sfârşitul sec. II erau peste 200.000 de creştini în Imperiul roman (din 60 milioane de locuitori), majoritatea locuind în oraşe importante precum: Roma, Cartagina, Alexandria, Ierusalim, Efes şi Antiohia. Răspândirea se face prin misionari, negustori şi ostaşi, dar mai ales prin reţeaua socială urbană (din vecin în vecin).

Această perioadă este considerată a fi cea a persecuţiilor sporadice (au loc în timpul împăraţilor nero, Traian şi Marcus Aurelius), iar nu organizate (precum cele începând cu anul 250, din timpul împăratului Deciu). Acum sunt ucişi majoritatea dintre cei 12 Apostoli şi Sfinţi precum: Ignatie, Policarp, Iustin Martirul, Perpetua şi Felicitas.

CUM SĂ ÎNVĂŢĂM
Rugăciunea lui Iisus (4)

Păr. Mina Dobzeu

- Rugăciunea şi munca -

Sfântul Antonie cel Mare, şezând odată în pustie, a venit în lenevie şi în multă întunecare de gânduri şi zicea către Dumnezeu:

- Doamne, vreau să mă mântuiesc şi nu mă lasă gândurile. Ce voi face?

Şi, sculându-se puţin, a ieşit afară şi a văzut pe cineva ca pe sine, şezând şi împletind o funie, apoi sculându-se de la lucru şi rugându-se şi iarăşi şezând şi împletind funia, apoi iarăşi sculându-se la rugăciune. Acesta era îngerul Domnului, trimis spre îndreptarea şi întărirea lui Antonie. Şi a auzit pe înger zicând:

- Aşa fă şi te mântuieşte!

Iar el auzind aceasta, a luat multă bucurie şi îndrăzneală, şi făcând aşa se mântuia.

Să ne mulţumi cu viaţa modestă şi să nu alergăm după realizări mari şi după lux, căci **munca istovitoare îndepărtează pe creştin de la rugăciune**. Să fugim de trândăvie, pentru că munca este o binecuvântare de la Dumnezeu. Doamne fereşte să ne lipsească cineva de dreptul de a munci! Noi, care trăim într-o zonă climaterică temperată, cu patru anotimpuri, neam deprins cu munca, aceasta fiind o binefacere pentru cel care lucrează.

Dar trebuie să folosim timpul bine şi când muncim! Chiar dacă munciţi, nu vă opreşte nimeni să aveţi o carte de rugăciune şi să faceţi pauză pentru a vă ruga, iar în timpul lucrului spuneţi Rugăciunea lui Iisus.

Numai că pentru aceasta **trebuie să te sileşti**. Să fii conştiincios şi să vrei să faci rugăciunea chiar dacă eşti la lucru.

Şi mai este ceva. Sf. Paisie Aghioritul spune că rezultatul muncii omului e pe potriva stării în care se află când o face. Dacă este nervos, mânios şi înjură, ceea ce face nu are binecuvântare. De caută să spună rugăciunea, se sfinţeşte şi lucrul lui. Şi aşa sfinţeşte şi pe cei care se folosesc de acel lucru.

La 21 februarie 1971, Stareţul Paisie stătea în curtea colibei sale şi corecta manuscrisul cu viaţa Cuviosului Arsenie.
„Mai erau două ore până la apusul soarelui, scria Stareţul, şi în timp ce citeam manuscrisul, m-a cercetat Cuviosul Arsenie. Şi, precum învăţătorul îl mângâie pe elevul care a scris bine lecţia, tot astfel a făcut şi cuviosul. Vederea lui mi-a lăsat în inimă o dulceaţă negrăită şi o bucurie cerească, pe care nu am putut-o suporta. Am început să alerg în jurul colibei ca un nebun şi îl strigam, deoarece credeam că îl voi găsi".
Această apariţie a sfântului l-a cutremurat pe Stareţ. După aceasta Stareţul a făcut portretul sfântului în creion, după care maicile de la Suroti au pictat o icoană. Dar aşa cum spunea Stareţul, „prima icoană nu semăna prea bine cu cuviosul. De aceea am stat lângă ele tot timpul cât au pictat a doua icoană a cuviosului şi le-am spus: «Aşa şi aşa să o faceţi»". Şi astfel a fost pictată cunoscuta icoană a Cuviosului Arsenie, care redă pe deplin trăsăturile lui.

